

Forvaltningsrevisjon Steinkjer Næringsselskap AS - Rapport

Behandles i utvalg

Kontrollutvalget i Steinkjer kommune

Møtedato

24.11.2023

Saknr

48/23

Saksbehandler Liv Tronstad

Arkivkode FE-217, TI-&58

Arkivsaknr 21/328 - 9

Forslag til vedtak

1. Kontrollutvalget tar rapporten til orientering
2. Kontrollutvalget oversender rapporten til kommunestyret med følgende innstilling:
 - a. Kommunestyret tar rapporten til orientering
 - b. Kommunestyret ber kommunens representant i generalforsamling sørge for at rapportens anbefalinger til styret blir fulgt opp. Dette gjelder:
 - Behandle og vedta avtale om tjenesteleveranse
 - Undersøke om momsbehandlingen er i tråd med regelverket
 - Årlig rapport – årsberetning til generalforsamlingen
 - c. Kommunestyret ber kommunens representant i generalforsamling rapportere tilbake til kontrollutvalget innen 1. august 2024 om hvordan dette er gjort.

Vedlegg

Forvaltningsrevisjonsrapport - Steinkjer Næringsselskap AS - Rapport

Kommunedirektøren - Høring etter Forvaltningsrevisjon Steinkjer Næringsselskap AS

Saksopplysninger

Forvaltningsrevisjon er et viktig virkemiddel for å føre kontroll med hele den kommunale forvaltning også kommunale selskaper, og de resultater som oppnås. Forvaltningsrevisjon skal gi en uavhengig tilbakemelding til kommunestyret, om forvaltningens og selskapenes arbeid og hvordan vedtak blir fulgt opp samtidig som den også skal gi effekter til læring.

Forvaltningsrevisjonsprosjektet Steinkjer Næringsselskap AS er bestilt iht. vedtatt plan for forvaltningsrevisjon for perioden 2020-2024.

Prosjektet ble bestilt av kontrollutvalget i møte den 25. november 2022 – sak 49/22.

Kontrollutvalget seg til prosjektplanen i møte den 27. januar 2023 – sak 07/23.

Revisors endelige rapport forelå den 05.09.2023. En foreløpig rapport hadde da vært på høring til selskapet. Høringssvaret som er vedlagt rapporten, har medført en endringer i den endelige versjonen.

Kommunedirektøren har i ettertid fått mulighet til å uttale seg, jf. vedlegg til denne saken. Kommunedirektørens tilbakemelding endrer ikke oppfatningen av rapporten.

Utdrag fra revisor sine konklusjoner på de tre valgte problemstillingene viser:

1. Er roller og ansvar i næringsarbeidet tydelig avklart mellom selskapet og kommunen, og fungerer samhandlingen hensiktsmessig?

- Roller og ansvar er i svært liten grad formalisert, men har ikke gått på bekostning av en hensiktsmessig og godt fungerende samhandling.
- Selskapsledelsen og kommunens administrative ledelse har sammenfallende syn på rolle- og ansvarsfordelingen i næringsarbeidet
- Det er ingen indikasjoner på at selskapet forfølger mål eller interesser som ikke harmonerer med kommunens.

- Det er etablert samhandlingsrutiner hvor det er et klart skille mellom kommunens eierrolle og rollen som oppdragsgiver for selskapets tjenesteyting.
- Samarbeidet om tjenesteytingen er basert på tillit og tett dialog, og i svært liten grad styrt av etterprøvbare resultatmål eller kontraktsbestemte ytelser.
- Samhandlingsmåten har vist seg å fungere, men er sårbar ved skifte av rolleinnhavere, og at det er to adskilte rettssubjekt hvor den ene er oppdragsgiver og den andre er utfører.

2. Blir tjenester på oppdrag fra kommunen utført i tråd med regelverk og avtaler?

- Det foreligger ikke noen skriftlig avtale som regulerer hvilke ytelser selskapet skal levere, og derfor ikke mulig å etterprøve om avtaler blir overholdt.
- Aksjeloven sier at i selskap som bare har én aksjeeier, skal avtale mellom selskap og aksjeeieren nedtegnes skriftlig. Revisjonen finner det kritikkverdig, og det jobbes nå med å få en oppdragsavtale på plass.
- Selskapet er underlagt anskaffelsesreglene og offentlighetsloven, og selskapet overholder de mest sentrale bestemmelsene i regelverket.
- Selskapets innstillinger til kommunen om bedriftsrettet støtte blir saklig begrunnet opp mot fastsatte tildelingskriterier.
- Det blir ikke beregnet og betalt merverdiavgift av transaksjonene mellom selskapet og kommunen, og det er usikkert om momsbehandlingen er i tråd med regelverket. Dette bør selskapet undersøke nærmere.

3. Har selskapet system og rutiner som sikrer kostnadseffektiv drift og god økonomistyring?

- Sett i forhold til selskapets størrelse, har selskapet i all hovedsak gode system og rutiner.
- Selskapet har tilfredsstillende egenkapital og resultatutvikling til tross for et avtakende driftstilskudd, noe som viser god evne til effektivisering og tilpassing av driften til de økonomiske rammebetingelsene.
- Styret legger ikke frem årsberetning til generalforsamlingen. Det er ikke et lovkrav, men kommunens eierskapsmelding setter krav om dette. Det vil også bidra til å gi eier verdifull informasjon om selskapets virksomhet og resultat.

Revisor har på bakgrunn av forannevnte gitt tre anbefalinger om at styret i Steinkjer Næringsselskap AS:

- Behandler og vedtar avtaler om de tjenestene som selskapet skal utføre for kommunen.
- Sørger for at det blir undersøkt om transaksjonene mot kommunen er momsplichtige.
- Sørger for at eier får årlige rapporter om selskapets virksomhet og resultat gjennom årsberetninger til generalforsamlingen.

Revisor vil presentere rapporten for kontrollutvalget i møte og vil samtidig kunne svare på spørsmål

Vurdering

Revisor har gjennom forvaltningsrevisjonsrapporten besvart ut kontrollutvalgets bestilling, og kommet med flere anbefalinger til forbedring som bør følge opp.

Kort oppsummer viser rapporten at det ikke foreligger en formell avtale mellom selskapet og kommunen om tjenesteleveranse, at transaksjonene mellom kommunen og selskapet er vurdert for momsplicht, og at styret ikke avgir en årlig beretning til generalforsamlingen.

Det vises til rapporten i sin helhet, og det anbefales at kontrollutvalget oversender denne til kommunestyret til videre behandling. En oversendelse av rapporten til kommunestyret er i tråd med kontrollutvalgets rapporteringsplicht til kommunestyret.

Kontrollutvalget skal også påse at kommunestyrets vedtak i tilknytning til forvaltningsrevisjoner blir fulgt opp, og til slutt rapportere om dette tilbake til kommunestyret. På bakgrunn av dette anbefales det at kommunens representant i generalforsamling får en frist til å ta opp de påpekte forhold i generalforsamling og rapportere dette skriftlige tilbake til kontrollutvalget.